

Dönem : 1
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 124

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 33 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve Ticaret ve Plân komisyonları raporları (1/345)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1866/3803

1 . 12 . 1962

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ticaret Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 25 . 10 . 1962 tarihinde kararlaştırılan «Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 33 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı» gerekçesiyle birlikte sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

İsmet İnönü

Başbakan

GEREKÇE

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası çeşitli istihaleler geçirdikten sonra 12 . 6 . 1937 tarihinde yürürlüğe giren 3202 sayılı Kanunla tüzel kişiliği haiz muhtar bir Devlet müessesesi haline getirilmiş ve mezkûr kanunun 33 ncü maddesine göre Genel Müdürlük kadrosu bir Genel Müdür ile iki muavinden teşkil olunmuştur.

Bankanın söz konusu kanunun neşir ve yeniden organize edildiği 1937 yılı ile bugünkü teşkilât ve iş durumu şöyledir :

1. Şube ve ajans adedi (326) iken halen (624) e,
Personel adedi de (2449) iken (9663) e yükselmiştir.

2. Menabi (Her çeşit tevdiat), plâsman durumu ile buna ilişkin tevdiat ve kredi işlemleri (her çeşit krediler) ve hususiyle Devletçe tahmil edilen ve çeşitli muameleleri ihtiva eyleyen bankacılık hizmetleri 15 - 20 misli artmıştır.

1937 yılında ana hesaplar zimmet ve matlup bakiyesi 191 000 000 lira iken 1962 de 4 874 000 000 liraya, nazım hesaplar 1937 de 35 000 000 lira iken 1962 de 4 220 000 000 liraya yükselmiştir.

3. Kuruluşta 100 000 000 lira olan sermayesi son defa 6617 sayılı Kanunla 750 000 000 liraya çıkarılmış, sevk ve idaresi çeşitli işletme özellikleri gösteren (48) iştirak ilâve olunmak suretiyle cesamet ve faaliyeti, büyük ölçüde genişlemiş ve artmıştır.

İş hacmindaki genişliği öz olarak yukarıda açıklanan müessesenin sevk ve idaresini temin edecek Merkez teşkilâtının müdürlük ve personel adedi de o nisbette artmış ve büyümüş bulunmaktadır.

Filhakika, bankanın, teşkilât ve iş durumunda meydana gelen önemli genişleme karşısında Genel Müdürlüğe mürettep iş ve vazifelerin iki Genel Müdür Muavini ile tedvini, imkânsız bir hal almıştır.

Nitekim banka, nisbetsiz derecede dar bulunan bu iera kadrosu ile Genel Müdürlüğe mürettep hizmetlerin ifasındaki imkânsızlık karşısında 1955 yılı kadrolariyle bir Umumi Kâtiplik, 1962 yılı kadrolariyle de iki Genel Müdür Müşavirliği ihdas etmek ve bu kadrolara tâyin olunan Umumi Kâtip ve Genel Müdürlük müşavirlerine mevzuatın Genel Müdüre tanıdığı imkân ve yetkiye istinaden bâzı salâhiyetler vermek suretiyle, Genel Müdür ve muavinleri üzerindeki ağır iş yükünün hafifletilmesi ve binnetice Genel Müdürlüğe mürettep işlerin aksatılmadan yürütülebilmesi imkânlarını araştırmaya mecbur olmuştur.

Yüksek Murakabe Heyetinin Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası 1960 yılı raporunda da (sahife 18) Genel Müdür muavini adedinin kifayetsizliği belirtildiği gibi 154 sayılı Kanunun 17 nci maddesi hükmü gereğince banka bünyesinde yapılması gereken ıslahat arasında 3202 sayılı Kanunun 33 ncu maddesinin tadil edilerek Genel Müdür muavini adedinin artırılması lüzum ve zarureti ileri sürülmüştür.

Banka Genel Müdür muavini adedinin işlere kifayet etmediği bahis mevzuu edilirken cesamet ve faaliyetleri kendisiyle ölçülemeyecek durumda olan diğer resmî ve hususi bankalarda Genel Müdür muavini adedinin, Ziraat Bankasının çok üstünde bulunduğuna da işaret etmek emsal ve mukayese bakımından yerinde görülmüştür.

Yukarıda belirtilen durum muvacehesinde banka Genel Müdür muavini adedinin kifayetsiz olduğu ve işlerin selâmetle yürütülebilmesi için artırılmasının zaruri bulunduğu kanaatine varıldığından bankanın bugünkü cesamet ve faaliyet durumu ve özelliği göz önüne alınmak suretiyle 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 33 ncu maddesinin değiştirilerek Genel Müdür muavini adedinin ikiden dörde çıkarılmasını teminen ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Ticaret Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Ticaret Komisyonu
Esas No. : 1/345
Karar No. : 6

25 . 12 . 1962

Yüksek Başkanlığa

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 33 ncu maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ilgili Maliye ve Ticaret Bakanlıkları ile Ziraat Bankası temsilcilerinin de iştirakleriyle komisyonumuzda görüşüldü.

Gereğinde tafsilen izahı yapılan hususlar komisyonumuzca da uygun görüldüğünden kanun tasarısının aynen kabulüne ve havalesi gereğince Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulmasına oy birliğiyle karar verilmiştir.

Ticaret Komisyonu Başkanı
İzmir
A. Ertunga

Başkanvekili
Balıkesir
C. Kanpulat

Sözcü
Ankara
I. Gence

Ankara
M. Mihçoğlu

Burdur
N. Yavuzkan

Bursa
Z. Uğur

Kars
K. Okyay

Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Plân Komisyonu
Esas No. 1/345
Karar No. 50

29.3.1963

Millet Meclisi Yüksek Başkanlığına

Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 33 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun tasarısı ile Ticaret Komisyonu raporu, komisyonumuza havale edilmiş olmakla, ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle incelendi ve görüşüldü :

Banka Genel Müdür Muavini kadrosunun 1937 tarihinden bu yana kemiyet ve keyfiyet itibariyle süratle genişliyen iş hacmı karşısında kifayetsiz kaldığı bir gerçektir.

Filhakika, 3202 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren şube, ajans ve büro adedi 326 dan 627 ye, bilâncodaki ana hesaplar bakiye yekûnu 191 milyondan 4 milyar 874 milyona, nâzım hesaplar yekûnu 35 milyondan 4 milyar 220 milyona yükselmiştir. Bankanın idari ve malî murakabesine tabi kooperatiflerin sayısı yüzde ikiyüzden fazla bir artışla 1 575 e yükseldiği gibi, bunların iş hacimlerinde de geniş mikyasta inkişaf olmuştur.

Sevk ve idaresi çeşitli işletme özellikleri gösteren iştirak halindeki şirketlerin adedi ise 48 e yükselmiştir. Diğer taraftan zirai ve ticari kredi faaliyeti yanında Devletin hazinedarı ve sair sıfatla yüklenilen vazifeler resmî ve hususi bankalar karşısında tevdiat toplamak maksadiyle girilen çeşitli faaliyetler ve bu işlerin teftiş ve kontrolü için kurulan teşkilât, müessesenin sevk ve idaresini sağlıyan merkez teşkilâtında, servis ve personel adedinin de artmasını intacetmiştir.

Bu durum karşısında Genel Müdürlüğe mürettep iş ve vazifelerin 1937 tarihinin şartlarına uygun olarak tesbit edilen iki Genel Müdür muavini ile tedvirine imkân kalmadığı aşîkârdır.

Esasen, İktisadi Devlet Teşekküllerinin reorganizasyonu maksadiyle 154 sayılı Kanunun 17 nci maddesi gereğince kurulmuş olan komisyonunda, banka bünyesinde yapılması gereken ıslahat sırasında Genel Müdür muavini adedinin artırılmasını lüzumlu ve zaruri görmüştür.

Bu sebeplerle, diğer resmî ve hususi bankalara nazaran Genel Müdür muavini adedi çok kifayetsiz kalan Ziraat Bankası iera kadrosunun takviyesinde isabet olacağı mülâhazasıyla hazırlanan kanun tasarısı komisyonumuzca da uygun görülerek aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasvibine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan V. ve bu rapor

Başkan Hatay Ş. İnal	Başkan V. ve bu rapor sözcüsü Balıkesir F. İslimyeli	Kâtip Yozgat V. Uyar	Aydın İ. Sezgin
Aydın Söz hakkım mahfuzdur O. Apaydın	Balıkesir A. A. Bolak	Çanakkale R. Sezgin	Denizli A. Sohoğlu
Diyarbakır R. İskenderoğlu	Giresun Söz hakkım mahfuzdur İ. E. Kılıçoğlu	Gümüşane Söz hakkım mahfuzdur S. Savacı	İstanbul A. Oğuz
İzmir N. Mirkelâmoğlu	Kırşehir A. Bilgin	Mardin Ş. Aysan	

İmzada bulunamadı

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

*Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun
33 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun
tasarısı*

MADDE 1. — 3202 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Kanununun 33 ncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir :

«Madde 33. — Bankayı Genel Müdür temsil eder ve bu kanun ile banka tüzüğü hükümlerine göre bankanın çalışma yönetimini sağlar. Müdürler Kurulu emrindeki memurlar haric olmak üzere bankanın bütün memurları talimat ve emirleri genel müdürden alırlar. Genel müdürün dört muavini bulunur.

Genel müdür ve muavinleri Ticaret Bakanlığının teklifi, Bakanlar Kurulunun kararı ile tâyin ve memuriyetleri Cumhurbaşkanı tarafından onaylanır.

Genel müdür ve muavinleri Bakanlar Kurulunca kararlaştırılacak maktu aylık ücret alırlar.»

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

25 . 10 . 1962

Başbakan
İ. İnönü

Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
E. Alican

Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
H. Dinçer

Devlet Bakanı V.
Ş. R. Hatipoğlu

Devlet Bakanı
N. Ökten

Milli Savunma Bakanı V.
H. O. Bekata

Dışişleri Bakanı
F. C. Erkin

Milli Eğitim Bakanı
Ş. R. Hatipoğlu

Ticaret Bakanı
M. Ete

Güm. ve Tekel Bakanı
O. Öztürk

Ulaştırma Bakanı
R. Öçten

Sanayi Bakanı
F. Çelikbaş

İmar ve İskân Bakanı
F. K. Gökay

Devlet Bakanı ve
Başb. Yardımcısı
T. Feyzioğlu

Devlet Bakanı
R. Aybar

Adalet Bakanı
A. K. Yörük

İçişleri Bakanı
H. O. Bekata

Maliye Bakanı
F. Melen

Bayındırlık Bakanı
İ. Seçkin

Sa. ve So. Y. Bakanı
Y. Azizoğlu

Tarım Bakanı
M. İzmen

Çalışma Bakanı
B. Ecevit

Ba. - Ya. ve Turizm Bakanı
C. T. Karasapan